

Mali koraci, veliki pomaci: put ka čitanju, razumijevanju i samostalnosti

- **Realizatorica:** Defektolog-oligofrenolog Alisa Omerčević
- **Oblast:** Čitalačka pismenost

CILJNA GRUPA:

- Praksom je obuhvaćen **jedan učenik** sa teškoćama u savladavanju redovnog nastavnog programa.

Kod učenika su bile prisutne teškoće u:

- savladavanju elemenata važnih za razvoj pisanja i čitanja;
- zadržavanju naučenih sadržaja;
- adekvatnom korištenju ranije usvojenih znanja;
- organizaciji prostora u svesci prilikom pisanja;
- održavanju pažnje tokom rada usmjerenog na savladavanje nastavnog gradiva.

Tokom realizacije prakse evidentiran je **napredak u usvajanju štampanih slova latinice, čitanju na slogove i razumijevanju pročitano**.

Učenik je napredovao do nivoa na kojem može čitati i razumijevati **jednostavne rečenice i kratke tekstove**. Uz individualnu podršku defektologa-oligofrenologa počeo je uspješnije razumijevati sadržaje koji mu se ciljano predstavljaju.

Također je razvijena određena stepen samostalnosti u radu. Učenik može realizovati **samostalne zadatke uz nadzor nastavnika**, što predstavlja važan pomak u odnosu na početne teškoće.

Posebno je značajno što se kroz individualni rad omogućilo da učenik postepeno prepozna zadatke koji se nadovezuju jedan na drugi i da ih vremenom samostalno prepozna i izvršava.

CILJEVI PRAKSE

Praksa je bila usmjerena na:

- razvijanje početnih vještina čitanja i pisanja;
- usvajanje štampanih slova latinice;
- razvijanje čitanja na slogove;
- unapređivanje razumijevanja pročitanog;
- razvijanje sposobnosti zadržavanja i primjene naučenih sadržaja;
- povećavanje samostalnosti učenika u radu;
- razvijanje sposobnosti prepoznavanja zadataka i njihovog redoslijeda;
- podsticanje samoaktivacije učenika;
- razvijanje sposobnosti primjene usvojenih znanja uz postupno smanjivanje potrebe za neposrednom podrškom.

REALIZACIJA I PRIMIJENJENI PRISTUPI

- Osnovu prakse predstavljao je **kontinuiran individualni rad sa učenicom**, uz podršku defektologa-oligofrenologa.
- Jedan od ključnih pristupa bilo je **kontinuirano ponavljanje sadržaja**. Ponavljanje nije predstavljalo samo vraćanje na ranije obrađeno gradivo, nego način da se usvojeni sadržaji učvrste i povežu sa novim zadacima.
- Primjenjivani su zadaci koji su se **logički nadovezivali jedan na drugi**. Na taj način učenik je postepeno razvijao sposobnost da prepozna obrazac rada i samostalnije pristupi zadatku.
- Tokom rada poseban akcenat stavljen je na **prepoznavanje i samoaktivaciju učenika**. Učeniku je omogućavano da sam prepozna zadatak i započne njegovu realizaciju, uz odgovarajući nivo nadzora i podrške.
- Uočeno je da kontinuitet u zadacima, čak i kada se određeni zadaci ponavljaju, ima značajnu ulogu u procesu učenja. Postepeno se pojavljivala **povremena samostalnost tokom individualnog rada**, što predstavlja važan pokazatelj razvoja funkcionalnih sposobnosti učenika.

PRAĆENJE I PODRŠKA UČENIKU

- Rad je zahtijevao **kontinuirano praćenje učenika kroz različite nastavne predmete**. Saradnja defektologa-oligofrenologa sa nastavnicima koji realizuju nastavu sa učenicom bila je stalna.
- Ovakav oblik saradnje omogućavao je da se individualni rad poveže sa zahtjevima redovne nastave. Posebno značajnim pokazalo se to što je učenik mogao prepoznati da se njegov individualni rad i trud **vrednuju i u okviru časova redovne nastave**, što je predstavljalo dodatni podsticaj za njegovo uključivanje.

MODIFIKACIJE TOKOM REALIZACIJE

- Tokom realizacije praksa je prilagođavana stvarnim potrebama učenika. Poseban naglasak stavljen je na **prepoznavanje zadataka i samoaktivaciju učenika**.
- Bilo je neophodno ponavljati i povezivati sadržaje koji su ranije već bili obrađeni i usvojeni. Razlog tome je potreba da se naučena znanja ne zadrže samo na nivou trenutnog prepoznavanja, nego da učenik razvije sposobnost njihovog ponovnog aktiviranja i primjene.
- Ovakva modifikacija omogućila je veće usmjerenje na funkcionalnu primjenu znanja i postepeni razvoj samostalnosti.

ŠTA SE POKAZALO USPJEŠNIM:

Kao posebno uspješni izdvojeni su:

- **kontinuiranost u radu i zadacima;**
- ponavljanje sadržaja radi njihovog učvršćivanja;
- povezivanje zadataka koji se međusobno nadovezuju;
- individualni rad sa defektologom-oligofrenologom;
- postepeno podsticanje samostalnosti;
- usmjeravanje učenika na prepoznavanje zadatka;
- davanje prostora učeniku da sam započne i realizuje zadatak uz nadzor.

Posebno vrijedan rezultat predstavlja činjenica da je učenik **vremenom počeo samostalno prepoznavati zadatke koji su se nadovezivali jedan na drugi**. Time je individualni rad, pored usvajanja konkretnog sadržaja, doprinio razvoju sposobnosti snalaženja u strukturi zadatka.

OSTVARENI ISHODI

Obrazovni ishodi

Učenik je:

- napredovao u usvajanju štampanih slova latinice;
- razvio sposobnost čitanja na slogove;
- unaprijedio razumijevanje pročitano;
- sposoban raditi sa jednostavnim rečenicama;
- sposoban raditi sa kratkim tekstovima;
- počeo uspješnije usvajati ciljano predstavljene nastavne sadržaje.

Funkcionalni ishodi

Učenik je:

- razvio određeni stepen samostalnosti u radu;
- sposoban izvršiti samostalni zadatak uz nadzor nastavnika;
- počeo prepoznavati zadatke koji se međusobno nadovezuju;
- postepeno razvijao sposobnost samostalnog pokretanja aktivnosti;
- unaprijedio korištenje prethodno usvojenih znanja;
- razvijao sposobnost povezivanja ranije naučenih sadržaja sa novim zadacima.

Odgojno-socijalni ishodi

Individualni rad je učeniku omogućio da doživi svoj trud i napredak kao dio ukupnog školskog rada. Dodatni podsticaj predstavljalo je **vrednovanje individualnog rada i tokom redovne nastave**, čime je učenik imao priliku da svoje napredovanje poveže sa uspjehom u svakodnevnom školskom okruženju.

Prilozi:

